

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1452/1 од 25. 4. 2024. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор ванредног професора за ужу научну област Српска књижевност, предмет Народна књижевност и Књижевни фолклор, објављен у листу Послови, бр. 1023, 22. 5. 2024. године.

На конкурс за радно место ванредног професора за ужу научну област Српска књижевност, предмет Народна књижевност, пријавио се један кандидат, **др Соња Петровић**, ванредни професор на Катедри за српску књижевност с јужнословенским књижевностима. Уз пријаву је приложила биографију, библиографију и научне радове. Част нам је да Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски подаци

Соња Петровић рођена је 20. 11. 1967. у Београду, где је завршила основну школу и Филолошку гимназију. На Филолошком факултету Универзитета у Београду дипломирала је на Групи за југословенске књижевности и српскохрватски језик, наставнички смер (1992). На истом факултету је магистрирала (1997) и докторирала (Рукописне и штампане усмене песме о Косовском боју у процесу прожимања, 2005, ментор проф. др Нада Милошевић-Ђорђевић).

Године 1992–1993. била је запослена као професор српског језика и књижевности у Математичкој гимназији у Београду. На Катедри за српску књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду 1994. године изабрана је у звање асистента-приправника за ужу научну област Српска књижевност, предмет: Народна књижевност, и затим је на истом предмету била бирана у звања асистента (1998. и 2002), доцента (2005. и 2010) и ванредног професора (2014, 2019).

На Филолошком факултету на основним академским студијама предаје обавезне предмете: Књижевни фолклор 1, Књижевни фолклор 2 и Поетика народне књижевности, и изборни предмет Теренско истраживање фолклора. Предавала је и предмете: Народна књижевност (1994–2010), Теренско истраживање фолклора: обука за теренски рад и Индексирање фолклорне грађе (2010–2015). На мастер академским студијама држи предмет Предања и легенде у систему фолклорне културе, а на докторским студијама предмет Усмена историја, сећање и документарна књижевност.

Као хонорарни професор запослена је на Катедри за етномузикологију Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду од 2008. године, где држи обавезан предмет Народна књижевност.

Члан је домаћих и међународних удружења: Удружења фолклориста Србије, Одбора за народну књижевност САНУ; International Society for Folk Narrative Research (у оквиру ISFNR члан је одбора Belief Narrative Network ISFNR), Europeana Network Association – Education. Била је главни и одговорни уредник часописа Фолклористика (издају Удружење фолклориста Србије, Филолошки факултет Универзитета у Београду и Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Београд) 2016–2023, а од 2024. члан је редакције часописа Фолклористика.

Учествовала је више научних пројеката које је финансирало Министарство науке Републике Србије: 1. „Историја истраживања српске народне књижевности“, Филолошки факултет, Београд, 1996–2000, финансирало МПНТР Републике Србије; 2. „Српско усмено стваралаштво: наслеђена грађа до краја 19. века“, Филолошки факултет, Београд, 2000–2006, финансирало МПНТР Републике Србије; 3. „Етничка и социјална стратификација Балкана“, Балканолошки институт САНУ, 2006–2010, финансирало МПНТР Републике Србије; 4. „Језик, фолклор, миграције на Балкану“, Балканолошки институт САНУ, 2011–2020, финансирало МПНТР Републике Србије.

Сада сарађује на пројекту: „Виноградарство и винарство на централном Балкану (15–19. век)“, Балканолошки институт САНУ, 2024–2026, финансира Фонд за науку Републике Србије, програм: Призма.

Учествовала је и на пројектима које је финансирало Министарство културе Републике Србије: 1. „Живи фолклор Србије“, 2016, у организацији Удружења фолклориста Србије; 2. „Обезбеђивање библиотечко-информационе подршке за чување, заштиту и коришћење фолклорног и културног наслеђа“, 2022, у организацији Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, Београд. Поред тога, у периоду 2010–2021. сарађивала је на пројекту рашчитавања рукописне грађе Етнографске збирке САНУ, у организацији Одбора за народну књижевност САНУ, под руководством академика проф. др Наде Милошевић-Ђорђевић.

2. Преглед и мишљење о досадашњем наставно-педагошком и научно-истраживачком раду

Соња Петровић изабрана је у звање ванредног професора 18. 11. 2014. и реизабрана 17. 12. 2019. На Катедри за српску књижевност с јужнословенским књижевностима изводи наставу из обавезних предмета Књижевни фолклор 1, Књижевни фолклор 2 и Поетика народне књижевности, и изборног предмета Теренско истраживање фолклора. На мастер академским студијама ангажована је на предмету Предања и легенде у систему фолклорне културе, а на докторским студијама на предмету Усмена историја, сећање и документарна књижевност. Акредитована је као ментор на докторским студијама.

Оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода: 2019/20 – 4,50, 2020/21 – 4,79; 2021/22 – 4,58; 2022/23 – годишње одсуство; 2023/24 – 4,51; укупна просечна оцена у периоду 2019–2024: 4,59.

3. Изборни услови

ИЗБОРНИ УСЛОВИ (минимално 2 од 3 услова)

Ближе одреднице (најмање по једна из 2 изборна услова)

1) Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

Члан уређивачког одбора Фолклористике, часописа Удружења фолклориста Србије.

2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.

Члан Програмског одбора научног скупа „Антропологија књижевности, уметности и медија“ (22–23. децембар 2023), у реализацији Филозофског факултета Универзитета у Београду, Одељење за етнологију и антропологију.

3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

Ментор докторске дисертације „Српске народне епске песме 'најстаријих' времена из Босне и Херцеговине у Етнографској збирци Архива САНУ“ Дејана Илића, одбрањена 3. 6. 2024.

Ментор докторске дисертације „Предања и приче о искуству с натприродним бићима и појавама (жанровски, приповедни и друштвени контекст)“ Данице Јовић, комисија за одбрану 24. 6. 2024.

Ментор докторске дисертације „Жанровски, приповедни и друштвени контекст усмених хумористичких прозних облика – савремена теренска истраживања“ Ане Милинковић, ментор 20. 12. 2021.

Ментор докторске дисертације „Усмена успаванка – сижејно-тематски регистар, традицијски оквири и ритуално-магијски контекст“ Марка Ђорђевића, ментор 23. 11. 2020.

Ментор мастер рада „Срдин Марко језди низ Косово: Теренско истраживање о Марку Краљевићу на Косову“ Магде Миликић, одбрањен 27. 9. 2019.

Ментор мастер рада „Гором певам, гора одјекује“: Анализа фолклорне теренске збирке из Ужица Младена Станића, одбрањен 30. 9. 2019.

Ментор мастер рада „Савремени теренски записи митолошко-демонолошких и културноисторијских предања из Великог Шиљеговца (општина Крушевац)“ Соње Стојановић, одбрањен 30. 9. 2021.

Ментор мастер рада „Стратегије приповедања демонолошких предања села Буљана и етички кодекс у причама о проклетству“ Јелене Богић, одбрањен 30. 9. 2022.

Ментор мастер рада „Поређење биографије Марка Краљевића и кинеског јунака Гуан Јуа“ Динги Лиу (Liu, Dinyi), одбрањен 30. 9. 2022.

Члан комисије за одбрану докторске дисертације „Епска биографија Реље Крилатице (јужнословенски контекст)“ Сузана Ђорђевић Пејовић, комисија за одбрану 24. 6. 2024.

Члан комисије за одбрану мастер рада „Песме и обичаји из Мале Крсне“ Марије Лазић Цветковић, одбрањен 11. 7. 2019.

Члан комисије за одбрану мастер рада „Старац Милија у светлу усмене и писане књижевности“ Катарине Пајић, одбрањен 17. 7. 2020.

Члан комисије за одбрану мастер рада „Песме о Косовском боју на тлу Косова и Метохије и развитак косовске легенде“ Марије Милентијевић, одбрањен 17. 7. 2020.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Чиниоци исихазма у Цамблаковом грађењу лика Светог краља Стефана Дечанског“ Небојше Ђорђевића, одбрањен 17. 9. 2020.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Његошев „Горски вијенац“ и поетика усмене поезије“ Милице Малиш, одбрањен 30. 9. 2021.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Мотив смрти и растанка у народним баладама“ Катарине Лазић, одбрањен 30. 9. 2021.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Функција коња у песмама и предањима о Марку Краљевићу“ Јелене Шћепановић, одбрањен 30. 9. 2021.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Одједи витешке етике и феудалних односа у бугарштицама“ Константина Ађанина, одбрањен 30. 9. 2022.

Члан комисије за одбрану дипломског рада „Стојан Чупић: епски и историјски јунак“ Александра Буквића, одбрањен 30. 9. 2022.

4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.

1. „Виноградарство и винарство на централном Балкану (15–19. век)“, Балканолошки институт САНУ, 2024–2026, финансира Фонд за науку Републике Србије, програм: Призма.

2. „Језик, фолклор, миграције на Балкану“, Балканолошки институт САНУ, 2011–2020, финансирало МПНТР Републике Србије.

3. „Обезбеђивање библиотечно-информационе подршке за чување, заштиту и коришћење фолклорног и културног наслеђа“, 2022, у организацији Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, Београд.

4. У периоду 2010–2021. сарађивала је на пројекту рашчитавања рукописне грађе Етнографске збирке САНУ, у организацији Одбора за народну књижевност САНУ, под руководством академика проф. др Наде Милошевић-Ђорђевић.

2) Допринос академској и широј заједници

1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира.

Чланства у домаћим и страним удружењима: Удружење фолклориста Србије; Одбор за народну књижевност САНУ; International Society for Folk Narrative Research; у оквиру ISFNR члан је одбора Belief Narrative Network ISFNR; Europeana Network Association – Education.

2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

На Филолошком факултету Универзитета у Београду изабрана за члана Већа докторских студија (2021–2023, 2023–).

3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. /

4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.

Рецензирала радове у међународним и домаћим часописима (Folklore, The Yearbook of Balkan and Baltic Studies, Гласник Етнографског института САНУ, Гласник Етнографског музеја у Београду, Књижевна историја, Зборник Матице српске за славистику, Научни састанак слависта у Вукове дане, Philological studies, Фолклористика), као и књиге: Марјановић, Весна и др. 2019. *Традиционално народно стваралаштво у едукацији и социјализацији деце предшколског и нижег школског узраста и деце маргиналних група у Војводини*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача; Трубарац Матић, Ђорђина. 2019. *У јеленовом колу: мотив јелена у српској обредној лирици*. Београд: Етнографски институт САНУ, 2019; Златановић, Момчило, *Нишина се звезда по ведро небо: народне песме које се певају у Врању и околини*, поновљено издање, Народни универзитет Врање, 2022; Gorunović, Gordana, *Ogledi iz etnografije i antropologije književnosti*, Srpski genealoški centar, Etnološka biblioteka: Posebna izdanja, Beograd, 2022.

Учествовала је у популаризацији науке у емисији научно-образовног програма РТС „Косовска битка, историја и традиција“, 2022, уредник Ивана Ковачевић.

5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.

За монографију: Сиромаштво у фолклорној традицији Срба од XIII до XIX века: прилог проучавању народне културе (Београд: Албатрос плус, 2014) добила је награду Вукове задужбине за науку 2014. године.

3) Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама. /

2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.

Ангажована као хонорарни професор за предмет Народна књижевност, на Катедри за етномузикологију Факултета музичке уметности, Универзитет уметности у Београду (од 1. 10. 2008).

Била је члан комисије за избор мср Дејана Илића у звање истраживач-приправник (2018) и истраживач-сарадник (2021), и члан комисије за избор мср Ане Савић у звање истраживач-сарадник (2022) на Институту за књижевност и уметност, Београд.

3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.

Чланства у домаћим и страним удружењима: Удружење фолклориста Србије; Одбор за народну књижевност САНУ; International Society for Folk Narrative Research; у оквиру ISFNR члан је одбора Belief Narrative Network ISFNR (од 2021); European Network Association – Education (од 2022).

4. Учешће у програмима размене наставника и студената. /

5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма. /

6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству. /

4. Учешће на конференцијама и научним скуповима

Излагање на научном скупу *Савремена српска фолклористика VII*, Крушевац 21–23. јуна 2019.

Излагање на 50. Међународном научном састанку слависта у Вукове дане, 16–20. 9. 2020.

Излагање на 52. Међународном научном састанку слависта у Вукове дане, Београд, 14–19. IX. 2022.

Излагање на међународној конференцији Folk Narrative and the Visual Arts: Fashion, Design, Materials and Media. The International Society for Folk Narrative Research (ISFNR) Interim Conference at London College of Fashion, University of the Arts, London, 20–23 July 2022.

Излагање на међународној конференцији: 2022 Annual Meeting of the Gypsy Lore Society and Conference on Romani Studies, September 28–30, 2022, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade, Serbia.

Излагање на научном скупу Антропологија књижевности, уметности и медија, 22–23. 12. 2023, Филозофски факултет Универзитета у Београду, Одељење за етнологију и антропологију.

5. Објављени радови

Објављен један рад из категорије M20 или четири рада из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира.

1. Folkloristické terénní výzkumy v Srbsku: historický přehled a perspektivy dalšího vývoje, *Národopisná revue* 2/2021, ročník XXXI, 111–120. ISSN 0862-8351 (Print) ISSN 2570-9437 (Online) (ERIH PLUS, SCOPUS) <https://revue.nul.k.cz/wp-content/uploads/2021/07/r2-2021.pdf> – M23

У раду Folkloristické terénní výzkumy v Srbsku: historický přehled a perspektivy dalšího vývoje приказан је историјат сакупљања српске усмене традиције, почевши од најстаријих помена и затим записа народне књижевности у разним крајевима у којима су живели Срби, па све до систематских збирки теренских записа Вука Караџића и каснијих записивача. Описан је друштвено-историјски и културни контекст сакупљања и указано је на мотивације сакупљача у различитим периодима, као и на место и улогу фолклора у стварању слике о националној прошлости и обликовању националног идентитета. Посебна пажња поклоњена је развоју методологије теренског рада. На почетку је ова методологија била заснована на принципима и препорукама раних етнографа који су осмислили теренске упитнике, а касније се развила и обухватила савремене интердисциплинарне утицаје о појму терена и улози истраживача. Издвојени су савремени облици и најновије тенденције развоја теренског истраживања у фолклористици у Србији и истакнут је њихов значај за развој српске фолклористике у целини.

2. Remembering the Poor in Serbian and South-Slav Oral Poetry, *Studia Ethnologica Pragensia* 1/2023, 170–194. ISSN 1803-9812 (Print) ISSN 2336-6699 (Online) (ERIH PLUS) <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/187218> – M23

У раду Remembering the Poor in Serbian and South-Slav Oral Poetry указује се на контрадикторна веровања везана за сиромаштво као маргинални статус. С једне стране, оно се објашњава разлозима судбине, прекршајем неких обичајних или моралних прописа, грехом, несрећом, а с друге стране, сиромашни (као и сирочад, удовице и сл.) сматрају се посредницима између овога и онога света, блиски Богу и прецима, и поседују извесне исцелитељске и чудотворне моћи. Ова веровања су се мешала и спајала с другим идејама о сиромашнима које су у усмену традицију ушле из људског искуства и свакодневног живота, под утицајем историјских, друштвених и економских промена. У српским и јужнословенским народним песмама и баладама, представе о сиромашнима и сиромаштву се мењају зависно од различитих аспеката, као што су избор мотива и жанра, време, место, контекст бележења. Тема о сиромаштву у српској и јужнословенској усменој поезији варира од трагичне до комичне, од идеалистичке до ироничне, или се може приказати с моралног или реалистичког становишта. Сиромаштво је обично повезано с приватним животом људи, осећањима, расположењем, али може да одражава

и ставове према породици, природи, заједници, друштву. Различити поетски прикази сиромашних и сиромаштва могу открити лична искуства, колективно обичајно право и праксу, начин живота, етичке и верске норме, систем вредности, као и психолошку мотивацију или позадину. Посебна пажња биће посвећена сиромаштву као чињеници свакодневног живота и реалистичним детаљима који песме и ликове чине врло убедљивим и живописним.

3. С. Петровић и Д. Јовић, Предања о сестри Јелици и настанку браничевских манастира (фолклорни текст, контекст и интерпретација), Књижевност и језик 67, бр. 2, 2020, 291–307 ISSN 0454-0689 <https://doi.org/10.18485/kij.2020.67.2.3> – M51

У раду Предања о сестри Јелици и настанку браничевских манастира (фолклорни текст, контекст и интерпретација) анализирана су предања о сестри Јелици (тема о оклеветаној сестри, позната под називом песме из збирке Вука Караџића „Бог ником дужан не остаје“) и манастирима Заова, Брадача, Рукумија, Сестрољин, и другим локалним светим местима с територије Браничевског округа која се доводе у везу с Јеличиним растрзањем. У средишту испитивања су сложене динамичке везе између текста и контекста, њихова међусобна условљеност и улоге у креирању интертекстуалних веза и значења, посебно реални просторни контекст (пејзаж на који се предања наслањају) и псеудоисторијски контекст (измишљање историјске позадине, укључивање ликова из средњовековне прошлости и др.). Размотрене су различите врсте текстова предања – теренски интервјуи, објављени традиционални записи, парафразе предања и интерпретације уклопљене у различите врсте публикација, нпр. митолошке, хришћанске, моралистичке, повезивање са одређеним „студијама случаја“ из свакодневног живота, утицај медија на настанак нових предања и сл. Записи предања показују укрштање различитих усмених и писаних традиција, вредносних норми, културних образаца и личних афинитета казивача који учествују у стварању богате и живе усмене традиције о Јелици и местима која се везују за њено растрзање.

4. Усмена традиција и средњовековна историја у Трношком родослову (прилог проучавању односа између усмене и писане књижевности), Научни састанак слависта у Вукове дане, Српски језик и књижевност данас – теоријско-методолошки аспекти проучавања, рецепције и превођења, 50/2, 2021, 85–94. <https://doi.org/10.18485/msc.2021.50.2.ch9> – M51

У раду Усмена традиција и средњовековна историја у Трношком родослову (прилог проучавању односа између усмене и писане књижевности) преиспитују се међусобни утицаји, додири и интертекстуалне везе Трношког родослова и српске усмене традиције. Ослањајући се на досадашња истраживања Трношког родослова (Н. Радојчић, Б. Тодић), као и на савремена фолклористичка и нараторолошка проучавања односа између усмене и писане књижевности, разматрају се облици укључивања фолклорних мотива у текст Трношког родослова и начини њихове стилизације и уклапања у друге изворе. Посебна пажња посвећена је епизодама о сукобима Стефана Немање с браћом и Стефана Првовенчаног и Светог Саве са Стрезом, и указује се на сличности с мотивима из Житија кнеза Стрегана. Закључује се да је, гледано у целини, видљиво присуство фолклорних мотива у приповедању у Трношком родослову, а

такође се примећује и преузимање поступака усмених приповедача и фолклорне стилизације, посебно у сегментима о постанку одређених имена или места.

Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33.

1. Поред Топлице. Путописне белешке Тихомира Р. Ђорђевића. Научни састанак слависта у Вукове дане, Београд, 14–19. IX. 2022. 50/2, Путописи у српској књижевности; Језик српских путописа, 2023, 35–44. <https://doi.org/10.18485/msc.2023.52.2.ch4> – М33 (М51)

У раду Поред Топлице. Путописне белешке Тихомира Р. Ђорђевића овај етнографско-путописни спис (1896) разматра се у контексту других сродних списа овог аутора и сличних дела исте епохе. Анализирају се жанровске карактеристике (путопис, путописне белешке, етнографски и документарни описи, есејистички пасажии, издање грађе), а избор жанра тумачи се потребом да се саопште прелиминарна истраживања која треба да подстакну озбиљне научне студије. У анализи нарације препознате су три врсте дискурса: научни (историјско-етнографска објашњења с навођењем конкретних извора), имагинарно-историјски (евокације прошлости, медитативни и лирски сегменти, истицање родољубиве и националне идеје) и истраживачки дискурс (непосредна запажања с терена, коментари о тешкоћама с којима се аутор сусретао). У оквиру овог последњег, указано је и на Ђорђевићев допринос методологији етнографског теренског рада.

Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.

1. Тело – социјум – космос: Осврт на слике целовитог и фрагментарног тела у традицији о Косовској битки. *Савремена српска фолклористика VII*. Зборник радова с научног скупа одржаног у Крушевцу 21–23. јуна 2019. Ур. Б. Сувајџић и др. Београд: Удружење фолклориста Србије; Крушевац: Народна библиотека, Крушевац: Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 2020, 164–185 ISBN 978-86-85845-35-2 – М63 (М44)

У раду се расправља о метафоричности тела јунака и противника, протагониста Косовске битке, на примерима одабраних слика целовитог и фрагментарног тела, тј. делова тела. Целовито тело испољава се као слика интегралности етноса, заједништва, врлине, док је метафоричност мотива самртног, рањеног, фрагментарног тела посматрана у вези с религијским, ритуално-митолошким и културним обрасцима својственим традиционалној култури, али и култури српског средњег века, с обзиром на то да су у анализу укључени и култни списи о кнезу Лазару и поједини каснији извори о Косовској битки. Паралелизам између тела јунака, етноса и социјума указује на повезаност ових категорија и на значај њихове улоге у обликовању заједничког културног памћења и креирања идентитета.

Радови у зборницима М14

1. Представе о сиромаштву у јужнословенским пословицама, Странстваци идеи по пътищата на хуманитаристиката, Иследвания по фолклористика, културна антропологија и славистика в чест на доц. д-р Катја Михайлова. В два тома. Том 1. Съставители и редактори Станой Станоев, Вихра Баева, Владимир Пенчев, Веселка Тончева, Ирина Коларска. Българска академия на науките, Институт за етнологија и фолклористика с Етнографски музей, Издателството на БАН „Проф. Марин Дринов“, София 2020, 332–347 ISBN 978-619-245-034-2 – М14

Јужнословенске пословице о сиромаштву и сиромашнима, обележјима сиромаха, Богу и милосрђу, односу између сиромашних и богатих, виђењу сиромашних у друштву, тумаче се у складу са схватањима и веровањима о сиромашнима у народној култури. Позитивно вредновање сиромашних ослања се на веровање да су они под заштитом божанских сила и да однос других према њима подлеже механизму божанске награде и казне, док је негативно вредновање усмерено на „рђаве“ сиромахе који одбијају да раде. На низу примера описане су представе о обичним сиромасима и просјацима, анализирани су њихов изглед, статус у друштву, карактеристични ставови и схватања. Богата пословица грађа, као део фолклорне културе, доприноси свестранијем сагледавању сиромаштва у друштвеном и историјском контексту.

2. Vlach Paupers: Formula and Layers of Meaning, in: Weathered Words. Formulaic Language and Verbal Art. Edited by Frog and William Lamb. Publications of the Milman Parry Collection of Oral Literature, #6. Harvard University Press, 2022, 81–101. ISBN 9780674278394 – М14

Формула „Власи сиромаси“ анализира се са становишта различитих нивоа формулативности. У првом сегменту рада се осветљава историјски контекст назива „Власи“, односно етничке, професионалне, социјалне и религијске компоненте назива. У другом сегменту се разматра лексема „Власи“ као облик исказивања идентитета појединих етничких и верских група у формулама. У последњем сегменту формула „Власи сиромаси“ испитује се у различитим реализацијама и склоповима, као део сужејно-мотивског контекста, а такође и у различитим жанровима, где добија специфична значења.

Саопштења са међународних и националних скупова штампана у изводу М34, М64

1. Усмена традиција и средњовековна историја у Троношком родослову: Прилог проучавању односа усмено/писано, 50. Међународни научни састанак слависта у Вукове дане, 16–20. 9. 2020. године, Српски језик и књижевност данас – теоријско-методолошки аспекти проучавања, рецепције и превођења. Међународни славистички центар, Филолошки факултет Универзитета у Београду. М34

2. Поред Топлице, путописне белешке Тихомира Р. Ђорђевића, 52. Међународни научни састанак слависта у Вукове дане, Београд, 14–19. 9. 2022. 2, Путописи у српској књижевности; Језик српских путописа. Међународни славистички центар, Филолошки факултет Универзитета у Београду. М34

3. Visualizing characters in folk narratives and graphic novels: transformation of visual identity through cloths. Folk Narrative and the Visual Arts: Fashion, Design, Materials and

Media. The International Society for Folk Narrative Research (ISFNR) Interim Conference at London College of Fashion, University of the Arts London, 20–23 July 2022. M34

4. Complexity and diverseness of the “Gypsy” character in South Slavic folk narratives. 2022 Annual Meeting of the Gypsy Lore Society and Conference on Romani Studies – Међународна конференција ромолошких студија и годишњи састанак Gypsy Lore Society, 2022. September 28–30, 2022, Serbian Academy of Sciences and Arts, Kneza Mihaila 35, Belgrade, Serbia. M34

5. Наслеђе светог владара: противречности и симболика приче о чудима и локалној традицији. Научни скуп Антропологија књижевности, уметности и медија, 22–23. 12. 2023, Филозофски факултет Универзитета у Београду, Одељење за етнологију и антропологију. M64

Прикази

1. Пословичко наслеђе у српској периодици 19. века (приказ књиге: Милорад Радевић, Пословице и изреке у српској периодици 1818–1877. Предговор и приређивање Миодраг Матицки. Библиотека усмене књижевности 19. Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за књижевност и уметност, 2018, 139 стр.), Фолклористика, 5/1, 2020, 311–313.

2. Нове студије из савремене македонске фолклористике, Фолклористика, 5/2, 2020, 213–221.

3. Усмене историје у избору Драгослава Симића, Фолклористика, 6/1, 2021, 211–215.

Без категоризације

1. У спомен на професорку Наду Милошевић-Ђорђевић (1934–2021) – фрагменти о њеном научном раду, Даница, српски народни илустровани календар за годину 2022, Вукова задужбина, Београд, 2022, 254–263. ISSN 0354-4974.

Рад је посвећен научном раду и научним интересовањима професорке Наде Милошевић-Ђорђевић. Дат је кратак осврт на доприносе професорке Наде Милошевић-Ђорђевић у области проучавања прозних и песничких жанрова, проучавања развоја, процеса стварања и преношења, формулативности и поетике народне књижевности, затим у испитивању односа између историје и традиције, као и у сагледавању дела Вука Караџића.

6. Закључно мишљење и предлог комисије

Увидом у приложену документацију констатујемо да кандидат др Соња Петровић испуњава прописане опште и посебне услове за поновни избор у ванредног професора.

На основу досадашњег научно-истраживачког и педагошког рада, као и стручног рада унутар и изван Филолошког факултета Универзитета у Београду, **Комисија декану и Изборном већу Филолошког факултета предлаже да се др Соња Петровић изабере на радно место ванредног професора за ужу научну област Српска књижевност, предмети Народна књижевност и Књижевни фолклор.**

У Београду, 22. 6. 2024.

Потписи чланова комисије

др Бошко Сувајџић, редовни професор
Филолошки факултет Универзитета у Београду

др Ирена Шпадијер, редовни професор,
Филолошки факултет Универзитета у Београду

др Валентина Питулић, редовни професор,
Филозофски факултет Универзитета у Приштини
с привременим седиштем у Косовској Митровици
